

Altkäemaksu- ja korrupsioonivastane eeskiri (üldine)

Eeskiri kehtib kõigile GPI juhtivtöötajatele, juhtorganite liikmetele ja töötajatele („GPI töötajad“) ning kõigile isikutele ja üksustele, kes osutavad teenuseid GPI nimel või tegutsevad GPI nimel või GPI huvides („GPIga seotud isikud“).

Eeskiri

Graphic Packaging International ja ettevõtte tütar- ja sidusettevõtted (koos „GPI“ või „ettevõtte“) lähtuvad põhimõttest, et üks GPI põhilisi kohustusi on järgida kõigi kehtivate seaduste nõudeid, millega on keelatud altkäemaks ja korrupsiooni riikides, kus tegutseme. Ameerika Ühendriikide 1977. aasta välisriikide korrupsioonitegevuse seadust („FCPA“) ja Ühendkuningriigi *alkäemaksuseadust* 2010 („UKBA“) peetakse laialdaselt kõige kaugeleulatuvamateks altkäemaksu-/korrupsioonivastasteks seadusteks. Seetõttu on GPI eeskiri kujundatud nende seaduste põhjal. Seejuures tuleb märkida, et nendes kahes seaduses toodud peamised põhimõtted sisalduvad ka peaaegu kõigis teistes meie tegevusele kohalduvates altkäemaksu- ja korrupsioonivastastes seadustes. Mõne riigi seadused ei pruugi olla nii ranged kui käesolevas eeskirjas sisalduvad reeglid, kuid sellisel juhul peavad GPI töötajad ja GPIga seotud isikud siiski järgima käesolevas eeskirjas sätestatud standardeid.

GPI suhtes kohaldatakse paljude teiste altkäemaksu- ja korrupsioonivastaste seaduste hulgas ka nende riikide seadusi, kus tegutseme. Nende seaduste põhisätete kokkuvõtte on esitatud käesoleva eeskirja lisis C.

Altkäemaksuvastased nõuded

GPI töötajatel on keelatud teha otseseid või kaudseid makseid valitsusametnikele eesmärgiga saada või säilitada äritegevust või kindlustada ebaausat eelist. Maksetena on käsitletav igasuguse väärtuse pakkumine, sealhulgas raha, aktsiate, võlakirjade või muu vara üleandmine, kulude tasumine, mis tahes liiki teenuste osutamine, meelelahutus, tööhõive/töökogemus riigiametnikele / nende sõpradele / nende pereliikmetele, annetused konkreetsele heategevusorganisatsioonile, võla ülevõtmine või võla tasumise kohustusest vabastamine, kingitused või mis tahes muu kaupade või teenuste üleandmine. Kaudne makse on mis tahes väärtus, mis on makstud või antud kellelegi, kes teab, et makse või osa sellest antakse edasi riigiametnikule.

Mõistet „valitsusametnik“ tuleb mõista väga laialt ja see hõlmab kõiki ametnikke, töötajaid, poliitiliste ametikohtade kandidaate ja isikuid, kes tegutsevad ametnikuna mis tahes riikliku või kohaliku omavalitsuse asutuse, institutsiooni, osakonna, allüksuse või muu organi nimel, sealhulgas valitsuskomiteedes või - komisjonides ja reguleerivates asutustes või valitsuse kontrolli all olevates ettevõtetes, korporatsioonides, äriühingutes või liitudes. Isegi kui ettevõtte ei ole täielikult valitsuse omanduses, võib seda pidada valitsuse „vahendiks“ juhul, kui see on valitsuse olulise kontrolli all. Selliseid üksusi nimetatakse sageli „riigi omanduses olevateks üksusteks“ või „riigi osalusega äriühinguteks“. Valitsusametnike hulka kuuluvad ka isikud, kes on ühelt poolt eraettevõtte võtmeotsustaja rollis ja töötavad samal ajal valitsusasutuses, on välisriigi poliitilise erakonna liikmed või kandideerivad poliitilisele ametikohale. Isik võib olla „riigiametnik“ isegi juhul, kui tal ei ole valitsusega seonduvat ametinimetust või kui ta ei ole valitsusasutuse teenistuses.

GPI keelab ka maksed äriettevõtetele või nende töötajatele, mille eesmärk on ebasobiva eelse saamine, seadust rikkuma mõjutamine või rikkumise esilekutsumine või mis tahes tegevuse või otsuse mõjutamine (sealhulgas otsus mitte tegutseda), et aidata GPII või mõnel teisel ettevõttel saada või säilitada äritegevust.

Rikkumine ei pea hõlmama tegelikku altkäemaksu maksimist, pelgalt lubadus maksta kujutab endast rikkumist.

Dokumenteerimise nõuded

GPI töötajad dokumenteerivad ja registreerivad kõik tehingud ja peavad kinni asutusesisestest aruandekohustustest, et kõik varad ja tehingud oleksid nõuetekohaselt kajastatud. Need nõuded aitavad muu hulgas välistada „salajaste fondide“ teket, millest võidakse teha ebaseaduslikke makseid. Dokumenteerimisnõudeid tuleb mõista nii, et need hõlmavad üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtteid, millega nõutakse piisava raamatupidamise sisekontrolli süsteemi loomist ja töös hoidmist, et tagada mõistlik kinnitus järgmise kohta:

- kõik tehingud tehakse vastavalt juhtkonna üld- või erivolitustele;
- tehingud on kajastatud vastavalt vajadusele, et võimaldada raamatupidamisaruannete koostamist kooskõlas üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtetega;
- juurdepääs varadele on lubatud ainult vastavalt juhtkonna üld- või erivolitusele; ja
- registreeritud varasid tuleb mõistlike ajavahemike järel võrrelda olemasolevate varadega ja võtta asjakohaseid meetmeid mis tahes erinevuste kõrvaldamiseks.

Nende nõuete kohaselt võib isegi väikekassafondi pidada „raamatupidamisväliseks sularahaks“, kui see ei ole ettevõtte raamatupidamises ja registrites nõuetekohaselt kajastatud.

Tegevussuunised

Kohane hoolsus kliendi- ja lepinguliste suhete loomisel

Mitmete altkäemaksu- ja korrupsioonivastaste seaduste kohaselt võib ettevõtet pidada vastutavaks ettevõtte nimel tegutseva kolmanda isiku tehtud korruptiivsete maksete eest, isegi kui ettevõtte ei olnud tegelikult teadlik sellest, et kolmas isik on sellises tegevuses osalenud. Ettevõtte konsultantide, müügiagentide, sõltumatute turustajate ja muude esindajate (edaspidi „esindajad“) valimise ja määramise korra hoolikas järgimine aitab vähendada ettevõtte võimalikku vastutust nende esindajate volitamata tegevusest. Kõnealuste protseduuride järgimine võib aidata ka tõendada, et GPI töötajad ei ole „teadlikult“ seadust rikkunud, ning see võib olla kergendav asjaolu juhul, kui on toimunud tahtmatu seadusrikkumine. See näitab ka, et GPI on olemas piisavad protseduurid korrupsioonivastaste seaduste rikkumise puhkus.

Töötajad, kes vastutavad esindajatega lepingute sõlmimise eest, peaksid uurima teadaolevaid teabeallikaid potentsiaalse esindaja äritegevuse ja eetikakäitumise kohta. Nad peaksid küsima esindajalt teavet ettevõtte kvalifikatsioonide kohta ja tutvuma sõltumatute allikatega, et kontrollida avalikes registrites olevat teavet, võttes muuhulgas võimalusel ühendust Ameerika Ühendriikide kaubandus- ja välisministeeriumi asjaomase väliskaubandusteenistuse või -ametnikuga ning asjaomase Ameerika Ühendriikide välisriigi saatkonna kaubandusametnikuga.

Käesoleva poliitika lisa A hõlmab soovituslikku hoolsuskohustust, mida tuleb rakendada enne GPI nimel välisriigis äritegevusega tegelemiseks kavandatavate esindajate töölevõtmist. GPI töötajad peavad ka koostöös õigusosakonnaga tagama, et leping mis tahes esindajaga sisaldab asjakohaseid altkäemaksu-/korrupsioonivastasteid sätteid. GPI töötajad peavad ka säilitama ja ajakohastama kogu lepingulise suhte vältel kogutud dokumentatsiooni ning säilitama teabefaili vähemalt viis aastat pärast suhte lõppemist.

Kontrollimist vajavad maksed

Mõistlike ja heausksete kulude nõuded

Eeskirja nõuetele mittevastavad maksed või muude väärtuslike asjade andmine välisriigi ametnikele on lubatud ainult väga piiratud erandjuhtudel. Kõige olulisema erandiga on lubatud „*mõistlikud ja heausksed kulutused, nagu reisi- ja majutuskulud, mis on kantud välisriigi ametniku poolt või tema nimel ...mis on otseselt seotud ...toodete või teenuste reklaami, tutvustamise või selgitamisega ...või lepingu täitmise või täitmisega välisriigi valitsuse või asutusega*“. Seda erandit tõlgendatakse väga kitsalt ja juhtumipõhiselt ning see hõlmab ainult mõistlikke kulusid, mis on tugevalt ja otseselt seotud tegeliku, konkreetselt tuvastatava ja olulise ärieesmärgiga.

Kuna käesoleva eeskirja ulatuslike piirangute kohaldamisel võimaldatavate eranditega seotud õigusküsimused on keerulised, ei tohi nende erandite alusel makseid teha ilma õigusosakonna eelneva ja selgesõnalise loata.

Maksed protseduuride hõlbustamiseks või kiirendamiseks

Käesoleva eeskirja alusel ei ole lubatud väikesed maksed, mida tehakse tavaliselt riigiametnikele, et saada heakskiit või luba kiiremini. **GPI ei luba GPI töötajatel ega seotud isikutel selliseid makseid teha isegi juhul, kohalik seadus seda muidu lubaks.**

Kingitused, reisimine, toitlustamine ja meelelahutus, milles osalevad riigi osalusega äriühingud või välisriikide ametnikud

GPI töötajate ja GPIga seotud isikute maksed kingituste, reiside, toitlustamise või meelelahutuse eest välisriigi ametnikele, välisriigi valitsusasutuste, riigi osalusega äriühingute või riigi osalusega äriühingute töötajatele või esindajatele (ametlikult või mitteametlikult) tekitavad märkimisväärse juriidilise vastutuse riski. Nende küsimist või pakkumist tuleb käsitleda kahtlasena. **Kingituste, reiside, toitlustamise, meelelahutuse või muu väärtusliku pakkumine välisriigi ametnikele, välisriigi valitsusasutustele, riigi osalusega äriühingutele või riigi osalusega äriühingute töötajatele või esindajatele (ametlikult või mitteametlikult) on käesoleva eeskirjaga rangelt reguleeritud. Eeskiri asendab kõik varasemad GPI tavad ja poliitika, mis on seotud selliste teemadega. Asjakohane poliitika on rangelt reguleeritud käesoleva eeskirjaga, mis asendab kõik varasemad GPI tavad ja poliitika, mis on seotud vastavate teemadega. Kõik GPI töötajate või GPIga seotud isikute poolt kavandatavad maksed kingituste, reiside, toitlustamise või meelelahutuse eest, mis tehakse välisriigi ametnikule, välisriigi valitsusasutusele, riigi osalusega äriühingule või riigi osalusega äriühingu töötajale või esindajale (ametlikult või mitteametlikult), tuleb eelnevalt kokku leppida õigusosakonnaga.** Sellistest kavandatavatest maksetest tuleb õigusosakonnale piisavalt teatada ja neid üksikasjalikult kirjeldada, et need maksed oleks võimalik põhjalikult läbi vaadata.

Haridus ja koolitus

Altkäemaksu-/korruptsioonivastast koolitust korraldatakse ettevõtte pettusevastase tegevuse programmi raames, mida juhivad ühiselt GPI õigusosakond, ettevõtte raamatupidamisosakond ja siseauditi osakond. Kui soovite täiendavat koolitust või teil on küsimusi, võtke ühendust õigusosakonna töötajaga.

Aruandlus

GPI töötajate või GPIga seotud isikute mis tahes kahtlustatavast või väidetavast ebakorrektest äritegevusest, sealhulgas FCPA, UKBA, muude altkäemaksu-/korruptsioonivastaste seaduste või GPI mis tahes eeskirja võimalikest rikkumistest tuleb teatada vastavalt GPI äritegevuse ja eetika koodeksile.

Jõustamine ja karistamine

Igale GPI töötajale, kes rikub mis tahes kehtivat korruptsiooni-/ altkäemaksuvastast seadust või mis tahes asjaomase GPI eeskirja või protseduuri nõudeid, kohaldatakse asjakohaseid distsiplinaarmeetmeid, kuni vallandamiseni. **NB! Mõnel juhul võib GPI eeskiri või kord olla rangem kui kohalik seadus.** GPI

töötajad peavad sellistel juhtudel ikkagi järgima GPI eeskirja või korda. Iga GPI töötaja, kes on teadlik sellest, et mõni teine GPI töötaja on rikkunud asjaomaseid seadusi, põhimõtteid või kordi, kuid ei teata sellest, saab samuti asjakohase distsiplinaarkaristuse.

GPI keelab ka mis tahes kättemaksu mis tahes isiku vastu, kes teatab korruptsioonist või muust võimalikust või tegelikust seaduse või GPI eeskirja, sealhulgas GPI tegevusjuhendi rikkumisest. GPI töötajad ei tohi ühelgi kujul kätte maksta ühelegi GPI töötajale, kes heas usus probleemidest teatab.

Teatamistelefon

Iga töötaja, kellel on teavet käesoleva eeskirja tegeliku või kavandatava rikkumise kohta, peab sellest viivitamatult teavitama oma ülemust, teatama meie üldnõunikule, helistama meie teatamisnumbrile või külastama teatamiseks kasutatavat veebilehte. Töötajad võivad helistada oma asukohajärgsele teatamisnumbrile või külastada veebisaiti, mis on nimetud käesoleva eeskirja lisa B.

Ettevõttel on õigus igal ajal ja mis tahes põhjusel käesolevat eeskirja omal äranägemisel muuta.

LISA A

SOOVITUSLIK HOOLSUSKOHUSTUSE TAGAMISE KORD VÄLISMAISTE MÜÜGIAGENTIDE JA MUUDE ESINDAJATE KAASAMISEKS

- A. Vajaduse tuvastamine
1. Määrake kindlaks ja dokumenteerige äriplane põhjendus esindaja kasutamiseks.
  2. Määrake kindlaks tema täidetavad funktsioonid.
  3. Dokumenteerige põhjused, miks GPI töötajad ei saa neid ülesandeid riigisisestelt täita.
- B. Nõuetekohane hooldus seoses kavandatava esindaja kaasamisega
1. Milline on esindaja kvalifikatsioon asjaomaste teenuste osutamiseks, sealhulgas esindaja taust ja kogemused? Hankige kaasatavate isikute elulookirjeldused (eelkõige teave, kas nad on varem töötanud valitsusasutuses).
  2. Milliseid kogemusi ja ressursse (personaliresursid ja rahalised vahendid) peab esindaja kasutama?
  3. Milline on esindusüksuse organisatsiooni vorm (äriühing, seltsing jne) ja struktuur (organisatsiooni skeem)?
  4. Uurige esindusüksuse omandivormi ja hankige andmed tegelike tulusaajate kohta – keskenduge sellele, kas mõni isik on valitsusametnik või kas tal on suhted valitsusametnikega.
  5. Kas isikul on sidemeid muude äriühingutega peale ühingu, mida kasutatakse käesoleva töövõtu puhul? -- Kui see on nii, peame mõistma ka teiste sidusettevõtete omandistruktuuri.
  6. Milline on esindaja ärialane ajalugu – tegutsemisaastad, töötajad, tegevusvaldkonnad, ligikaudne tulu jne?
  7. Kas esindaja kasutab Graphic Packagingi jaoks tööde teostamisel kolmandate isikute teenuseid? Kui see on nii, siis tuleb iga sellise kolmanda isiku kohta järgida sama hoolduskohustust.
  8. Millised kohalikud seadused reguleerivad esindaja tegevust -- kas ta on teadlik oma äritegevuse suhtes kehtivatest kohalikest õigusnõuetest ja järgib neid?
  9. Hankige ja kontrollige soovitusi – soovitude kontroll peaks sisaldama küsimusi ärietiika kohta.
  10. Hankige ja kontrollige pankade soovitusi.
  11. Teave järgmise kohta: varasemad pankrotid; kriminaalkaristused; pooleliolevad uurimised seoses altkäemaksu võtmise, maksudest kõrvalehoidumise, ekspordi või monopolivastaste rikkumistega.
  12. Kas esindajal on oma altkäemaksu- ja korrupsioonivastane eeskiri (ABC), mis on GPI eeskirjaga samaväärsel tasemel? Kas ta pakub oma töötajatele ABC alast koolitust?
  13. Kui ei, siis kas ta on valmis järgima GPI eeskirja ja menetlusi ning kinnitab kirjalikult, et koolitab oma töötajaid nende järgimiseks?
  14. Kas esindaja kasutab GPIle teenuste osutamisel ka kolmandaid isikuid?

LISA B

TEAVITAMISNUMBRID

Austraalia	1800565761	Itaalia	800 725 944
Austria	0800 017868	Jaapan	0800-700-9401
Belgia	0800 77 076	Mehhiko	800 681 6714
Brasiilia	0800 000 0572	Holland	0800 0229398
Kanada	1 866 898 3750 1 855 350 9393	Uus-Meremaa	0800 426 361
Hiina	400 120 3531	Nigeeria	0-708-060-1816 ja 866-898-3750
Horvaatia	800-528-422	Norra	80062436
Eesti	8000044232	Poola	800005072
Soome	800416130	Venemaa	8 (800) 301-85-89
Prantsusmaa	0.800.90.2500	Lõuna-Korea	00798 14 203 0389
Saksamaa	0800 1810751	Hispaania	900991498
Kreeka	0.080.012.6576	Rootsi	020-088 00 16
Indoneesia	0800 1401907	Šveits	0800 000 329
Iirimaa	1800 851 822	Ühendkuningriik	0800 048 5494
		Ameerika Ühendriigid	1 866 898 3750

TEAVITAMISE VEEBILEHT: www.gpibusinessconductalertline.ethicspoint.com

PEAKONSULTANDI KONTAKTANDMED

Lauren S. Tashma

Graphic Packaging International, LLC asepresident, peajurist ja sekretär

1500 Riveredge Parkway NW 9th Floor

Atlanta, GA 30328, USA.

770.240.7699 (Kontor)

678.918.4065 (Fax)

GeneralCounsel@graphicpkg.com

LISA C

KOKKUVÕTE VALITUD ALTKÄEMAKSU-/KORRUPTSIOONIVASTASTEST SEADUSTEST RIIKIDES, KUS GRAPHIC PACKAGING TEGUTSEB

Austraalia: Austraalia kriminaalkodeks

Rahvaste Ühenduse õigusaktidega on keelatud Rahvaste Ühenduse ametnike ja välisriigi ametiisikute altkäemaks, mis hõlmab altkäemaksu andmist, küsimist, vastvõtmist või vastuvõtma nõustumist, mille eesmärk on mõjutada ametiisiku kohustuste täitmist. Keeld kehtib Rahvaste Ühenduse riigiametnike suhtes olenemata sellest, kas õigusrikkumise aluseks olev käitumine (või selle tulemus) toimub Austraalias või mitte. Osariikide õigusaktidega keelatakse samuti riigiametnike altkäemaksu võtmine ning ka teatud erasektori altkäemaks, näiteks salajased vahendustasud.

Üksikisiku poolt toime pandud rikkumine võib kaasa tuua vangistuse ja/või trahvi. Ettevõtte poolt toime pandud rikkumine võib kaasa tuua märkimisväärseid trahve.

Austria: Austria kriminaalkodeks

Austria kriminaalkodeksiga kriminaliseeritakse ametikohustuste rikkumine ja korruptsioon, altkäemaksu andmine välisriigi ametiisikutele. Austria õigus seob selle vastutuse juriidiliste isikutega, näiteks ettevõtetega. Juriidilist isikut saab vastutusele võtta, kui otsustaja või töötaja paneb toime seadust rikkuva teo ja selline tegu on omistatav juriidilisele isikule. Äriühing võib olla vastutusele võetav ka oma vahendajate või nende nimel tegutsevate kolmandate isikute, näiteks konsultantide tegevuse eest.

Rikkumisi võib karistada rahatrahvi, vangistuse ja/või konfiskeerimisega.

Belgia: Belgia kriminaalkodeks

Avaliku sektori ja kaubanduslik altkäemaks on keelatud. Nii altkäemaksu pakkumine kui ka selle võtmine on karistatav.

Avaliku sektori altkäemaksu all mõistetakse järgmist: ametiisikule otseselt või kaudselt tema enda või kolmanda isiku kasuks kasu pakkumine, lubamine või andmine, et mõjutada teda tegema või tegemata jätma mis tahes toimingut, mis kuulub tema kohustuste hulka.

Erasektori altkäemaksu võtmist määratletakse järgmiselt: juriidilise isiku või füüsilise isiku juhatuse liikmele, volitatud isikule, töötajale või muule esindajale otseselt või kaudselt tema enda või kolmanda isiku kasuks mingi eelise pakkumine, lubamine või andmine eesmärgiga mõjutada teda tegutsema või hoiduma teatud toimingutest oma ametikohal ilma juhatuse, aktsionäride või tellija loata.

Altkäemaksuga seotud isikuid võib Belgias vastutusele võtta sõltumata nende kodakondsusest, kui vähemalt üks altkäemaksukuriteo element on toime pandud Belgias. Süüdistuse saab esitada ka väljaspool Belgia territooriumi toime pandud avaliku sektori altkäemaksu eest, kui süüdistatav on Belgia territooriumil, kui altkäemaksu andmine puudutab Belgia riigiametnikke või välisriigi ametnikke, kes on Belgia kodanikud või töötavad Belgias asuvas rahvusvahelises organisatsioonis.

Avaliku sektori altkäemaksu andmine üksikisiku poolt on karistatav vabadusekaotuse ja kriminaalkaristusega. Need karistused võivad olla suuremad, kui ametiisik on politseiametnik või prokuratuuri liige. Sellisel juhul kahekordistuvad kõik karistused. Karistused on suuremad ka juhul, kui isik täidab avalikku funktsiooni välisriigis või rahvusvahelise avalik-õigusliku organisatsiooni juures. Sel juhul on võimalik minimaalne kriminaalkaristus kolmekordne ja maksimaalne viiekordne.

Ettevõtte poolse avaliku sektori altkäemaksu andmise eest karistatakse kriminaalkorras trahviga.

Eraisiku poolt toimepandud altkäemaksu eest karistatakse vabadusekaotusega.

Ettevõtte poolt toimepandud eraõigusliku altkäemaksu toimepanemine on karistatav kriminaalkorras trahviga.

Brasiilia: Brasiilia puhaste ettevõtete seadus

Brasiilia kriminaalkoodeksiga keelatakse põhjendamatu eelise lubamine, pakkumine või andmine avalikule teenistujale eesmärgiga motiveerida teda ametitoimingu sooritamiseks, tegemata jätmiseks või edasilükkamiseks (aktiivne korrupsioon). Seadusega 12,846/13 („korrupsioonivastane seadus“) keelatakse juriidiliste isikute poolne otsene ja kaudne altkäemaks riigi ja välisriigi avalik-õiguslikele isikutele. Altkäemaksu maksvate äriühingute direktorid ja ametiisikud vastutavad oma süüteo ulatuses. Avaliku sektori esindajad või ametnikud, eraettevõtjad ja üksikisikud võivad seaduse 8,666/93 („pakkumisseadus“) alusel vastutada ka pettuse toimepanemise eest avalikel pakkumismenetlustel.

Seadus kehtib kõigi Brasiilia äriühingute, Brasiilias kontoreid, filiaale või esindusi omavate välismaiste äriühingute, brasiilia kodanike ja välismaalaste suhtes, kes rikuvad Brasiilia seadusi, ning ka riigiametnike suhtes.

Üksikisiku poolset avalikule teenistujale altkäemaksu andmist karistatakse vangistusega, mida võib pikendada vastavalt juhtumi asjaoludele, samuti kohtuniku määratud rahatrahviga. Altkäemaksu võtmise seaduse rikkumise eest karistatakse väärttega saadud väärtuse (rahalise või muu asja) konfiskeerimise, kahju hüvitamise kohustuse, avaliku sektori ametikoha äravõtmise, avalike õiguste peatamise, rahatrahvi ning keeluga sõlmida lepinguid riigiasutustega ja saada krediiti või maksusoodustusi. Pakkumisseaduse rikkumine üksikisiku poolt on karistatav arestiga ja rahatrahviga, mille ulatus võib erineda sõltuvalt kuriteost. Avalik-õiguslikel positsioonidel töötavad isikud võivad ka töökoha kaotada.

Ettevõtja poolt seaduse rikkumine on karistatav vääralt saadud vara ja õiguste konfiskeerimisega ning trahvide määramisega, samuti on ta kohustatud hüvitama tekitatud kahju. Trahv ei tohi olla väiksem kui rikkuja saadud kasu).

Kanada: Välisriigi ametiisikute korrupsiooni seadus

Seadusega keelatakse teiste riikide ametnikele (või mis tahes isikule välisriigi ametniku kasuks) altkäemaksu andmine eesmärgiga saada või säilitada eelis äritegevuses. Samuti keelatakse raamatupidamise ja registrite manipuleerimine ja võltsimine, et varjata altkäemaksu andmist. Keelatakse ainult altkäemaksu maksmine/pakkimine. Altkäemaksu küsimine/võtmine ei ole rikkumine. (Saajate vastu võib siiski esitada süüdistuse Kanada kriminaalkoodeksi *sätete* alusel).

Seadus kehtib Kanada äriühingute, Kanada kodanike ja alaliste elanike ning mis tahes isikute või üksuste suhtes, kui Kanada ja süüteo toimepanemise vahel on „tegelik ja oluline seos“. Tegelik ja oluline seos on olemas, kui märkimisväärne osa õigusrikkumise aluseks olevatest tegudest toimub Kanadas.

Seaduse rikkumine üksikisiku poolt on karistatav kuni 14-aastase vangistusega.

Äriühingute seaduserikkumine on karistatav trahvidega, mille suurus võib olla piiramatu.

Hiina: Hiina Rahvavabariigi kriminaalõigus

Keelatakse avalik-õiguslikele asutustele (sealhulgas riigiorganite, riigi omandis olevate äriühingute/ettevõtete/asutuste ja muude avalik-õiguslike organisatsioonide), avalik-õiguslikes asutustes avalikke ülesandeid täitvatele ametnikele altkäemaksu andmine ebaseadusliku kasu saamiseks (nii seadusega keelatud kasu kui ka seadusega keelatud vahenditega saadud seaduslik kasu). Keelatakse ka altkäemaksu küsimine ja võtmine.

Kaubandusliku altkäemaksu andmine äritegevuses kaupade müümise või ostmise eesmärgil on samuti keelatud.

Seadust kohaldatakse Hiina äriühingute, Hiina Rahvabariigis tegutsevate välisriikide äriühingute, Hiina Rahvabariigi kodanike ja residentide, Hiina Rahvabariigis tegutsevate isikute, Hiina Rahvabariigiga tihedalt seotud välismaal tegutsevate isikute ning kõigi isikute ja üksuste suhtes, kui on tegelik ja oluline seos Hiina Rahvabariigi ja õigusrikkumise aluseks olevate tegude vahel.

Seaduse rikkumine üksikisiku poolt on karistatav järgmiselt:

- ametniku altkäemaksu võtmine – vangistus, kuni eluaegne vangistus ja piiramatu trahv;
- äriühingu altkäemaks – kuni 10-aastane vangistus ja piiramatu trahv;
- altkäemaksu võtmine riigiametnikuna – kuni surmanuhtlus, poliitiliste õiguste alaline äravõtmine ja vara konfiskeerimine;
- altkäemaksu võtmine isikuna, kes ei ole ametnik – kuni 5-aastane vangistus ja vara konfiskeerimine.

Ettevõtja poolt toimepandud seaduserikkumine on karistatav järgmiselt:

- ametniku altkäemaksu võtmine – piiramatu trahv juriidilisele isikule ning kuni 5-aastane vangistus ja piiramatu trahv isikutele, kes on otseselt vastutavad õigusrikkumise eest;
- äriühingu altkäemaksu võtmine – piiramatu trahv ettevõttele, kui see on avalik-õiguslik, ja kuni 5-aastane vangistus isikutele, kes on otseselt vastutavad õigusrikkumise eest. Kui äriühing ei ole avalik-õiguslik, siis on trahvisummad 10 000 jüaani kuni 200 000 jüaani ja ebaseadusliku tulu konfiskeerimine.

Horvaatia: Horvaatia kriminaalkodeks ja mitu korruptsioonivastast seadust

Horvaatia kriminaalõigusega keelatakse aktiivse ja passiivse altkäemaksu andmine ja ametiülesannete kuritarvitamine. Horvaatias on kaubandusliku altkäemaksu andmine samuti kriminaalkorras karistatav. Karistused seaduse rikkumise eest hõlmavad kuni 8-aastast vangistust üksikisikute puhul. Ettevõtted võivad vastutada ka oma töötajate ja esindajate korruptsioonitegude eest. Ettevõtjate karistuste hulka kuuluvad trahvid ja saadud kasu arestimine. Horvaatias on ka mitu korruptsioonivastast seadust ja riigiametnike käitumiskodeks.

Eesti: Eesti karistusseadustik

Eesti seadustega keelatakse altkäemaksu andmine välisriigi ametnikele. Eesti õiguse rikkumine on ka see, kui Eesti kodanik rikub seadust väljaspool Eesti territooriumi või mis tahes ajal pärast rikkumise toimepanemist, kui isikust saab hiljem Eesti kodanik. Korruptsioonikuritegude eest vastutavad kriminaalkorras üksikisikud ning ettevõtte võib olla kriminaalkorras vastutav oma esindajate ja tütarettevõtete tegevuse eest. Kuritegelikul teel saadud vara võib selle seaduse alusel konfiskeerida.

Soome: Soome kriminaalkodeks

Soome kriminaalkodeksiga keelatakse aktiivne ja passiivne altkäemaks, ametiseisundi kuritarvitamine ja usalduse kuritarvitamine. Samuti kriminaliseerib see seadus ettevõtetevahelise altkäemaksu, Soome ja välismaiste riigiametnike altkäemaksu ning vahendajate (agendid, konsultandid või muud esindajad) kaudu toimuva altkäemaksu andmise. Nii üksikisikuid kui ka ettevõtteid võib kriminaalvastutusele võtta. Ettevõtte võib töötajate tegude eest kriminaalvastutusele võtta. Seaduse rikkumine on karistatav rahatrahvi, õiguste äravõtmise ja vangistusega.

Prantsusmaa: Prantsusmaa kriminaalkodeks

Prantsuse kriminaalkoodeksiga keelatakse altkäemaksu maksmine või selle pakkumine otseselt või kaudselt mis tahes isikule (mitte ainult välisriigi ametnikele või muule avalikule sektorile) – sealhulgas mis tahes riigiametnikule, mis tahes avaliku missiooni juhile ja mis tahes valitud avalik-õiguslikul positsioonil isikule välisriigis või avalik-õiguslikus rahvusvahelises organisatsioonis –, et veenda teda sooritama ametitoimingut, olenemata sellest, kas ta rikub sellega oma ametikohustust või mitte. Lisaks keelatakse kriminaalkoodeksiga altkäemaksu võtmine. Samuti on süütegu altkäemaksu andmine, et keegi mõjutaks ametiisikut tegutsema äritegevuse või ärieelise saamiseks või säilitamiseks.

Seadus kehtib järgmiste isikute suhtes: Prantsusmaa äriühingud, Prantsusmaal tegutsevad välisriikide isikud (äriühingud ja üksikisikud); Prantsusmaa kodanikud ja residendid; kõik mujal tegutsevad isikud, kui altkäemaksuskeemi mis tahes aspekt pannakse toime Prantsusmaal (sealhulgas Prantsuse posti või telegraafi abil).

Seaduse rikkumine üksikisiku poolt on karistatav vangistusega ja kriminaalkaristusega või rikkumisest saadud kasumi kahekordse summaga.

Ettevõtte poolt toimepandud seaduserikkumise eest karistatakse trahviga või kümnekordse õigusrikkumisest saadud summa ulatuses.

Saksamaa: Saksa kriminaalkoodeks ja sellega seotud seadused

Saksamaal on keelatud Saksamaa ja ELi avaliku sektori isikutele altkäemaksu andmine, et veenda neid sooritama ametitoimingut, olenemata sellest, kas nad sellega rikuvad oma ametikohustusi või mitte, ELi-väliste välisriikide ametiisikute altkäemaksu andmine, et veenda neid tulevikus ametitoimingut sooritama, rikkudes sellega oma ametikohustusi, ning meelitada vastuvõtjat nõustuma ebaõiglase eelistega kaupade või äriteenuste ostmisel või ilma tema ettevõtte nõusolekuta. Saksamaa seadustega keelatakse mitte ainult altkäemaksu andmine, vaid ka altkäemaksu võtmine (küsimine, enda kompromiteerimise lubamine ja hüvitise vastuvõtmine).

Seadust võib kohaldada: Saksamaa ja välisriikide kodanikele, kes tegutsevad Saksamaal, Saksamaa kodanikele, kes tegutsevad mujal, ja kõigile mujal tegutsevatele isikutele, kui altkäemaks on toime pandud Saksamaa riigiametnike vastu.

Seaduse rikkumine üksikisiku poolt on karistatav rahatrahvi ja vangistusega.

Ettevõttepoolne seaduse rikkumine on karistatav trahvidega.

Indoneesia: Korruptsioonivastane seadus ja altkäemaksu seadus

Indoneesia korruptsioonivastase seadusega keelatakse keelatakse riigiametnike poolne altkäemaksu võtmine ning altkäemaksuvastase seadusega keelatakse isikule altkäemaksu maksmine, et ta teeks või jätaks tegemata midagi, mis on vastuolus tema avalike huvidega seotud tööülesannete või kohustustega.

Seadus kehtib ka väljaspool Indoneesiat: kui isik, kes ei kuulu Indoneesia jurisdiktsiooni alla, paneb toime Indoneesia seadusi rikkuva korruptsiooniteo, vastutab ta samamoodi nagu iga isik, kes paneb süüteo toime Indoneesias. Lisaks sellele võib väljaspool Indoneesiat korruptsioonis osalenud Indoneesia kodaniku süüdi mõista ka Indoneesia seaduste alusel.

Karistused seaduse rikkumise eest hõlmavad järgmisi: trahvid; vangistus; materiaalse, immateriaalse, vallas- või kinnisvara konfiskeerimine, mida kasutati korruptsioonitegudes või mis saadi korruptsioonitegude käigus, sealhulgas süüdimõistetud ettevõtte konfiskeerimine, kus korruptsioonitegu aset leidis, ja vastavate kaupade asendusained; hüvitise maksmine summas, mis on võrdne korruptsioonitegudest saadud kasuga; kohtuotsuse alusel ettevõtte täielik või osaline sulgemine kuni 1 aastaks; teatavate õiguste osaline või täielik tühistamine, kasumi arestimine ja teatud juhtudel ka surmanuhtlus. Jaapan: Jaapani karistusseadustik

Jaapanis on ametnikel keelatud võtta vastu, küsida või lubada võtta vastu altkäemaksu seoses oma ametikohustuste täitmisega. Seadusega keelatakse ka isikul, kes kavatses saada riigiametnikuks, teha eespool nimetatud tegusid juhul, kui ta nimetatakse ametisse. Samuti on keelatud altkäemaksu andmine, pakkumine või lubamine ametiisikule või ametiisikuks saavale isikule.

Teiste riikide kodanikud vastutavad altkäemaksu andmise eest, kui see pannakse toime Jaapanis. Jaapani riigiametnikud vastutavad altkäemaksu võtmise eest ka väljaspool Jaapanit.

Ametniku (või ametiisikuks nimetatava isiku) seaduserikkumise eest karistatakse kuni viieaastase sunnitööga vangistusega ja altkäemaksu teel saadud vara konfiskeerimisega. Kui ametiisik nõustus sobimatu palve saamisel sooritama teo, võib vanglakaristust pikendada kuni seitsme aastani. Kui ametiisik on toime pannud õigusvastase teo, võib vanglakaristust pikendada kuni kahekümne aastani.

Ametnikule altkäemaksu andmise eest karistatakse kuni kolmeaastase sunnitööga vangistusega või rahatrahviga.

Mehhiko: Mehhiko kriminaalkodeks

Mehhikos on keelatud nii altkäemaksu andmine kui ka võtmise/küsimine Mehhiko ametniku, välisriigi ametniku või mis tahes muu isiku mõjutamiseks Mehhiko ametniku või välisriigi ametniku poole pöördumiseks ja tema mõjutamiseks. Mehhikos on keelatud ka kaubanduslik altkäemaks, mida määratletakse kui raha või muu kaupade või teenuste näol kättemaksu pakkumist, lubamist või andmist otse või vahendajate kaudu, et säilitada või saada põhjendamatuid eeliseid rahvusvahelises äritegevuses endale või tagada need kolmandale isikule:

seadust kohaldatakse Mehhiko täidesaatva-, seadusandliku- ja kohtuvõimu ametiisikute suhtes föderaalset ja osariikide tasandil, sealhulgas riigiettevõtete töötajate suhtes; Mehhiko kodanike ja elanike suhtes; Mehhiko juriidiliste isikute suhtes; välismaiste äriüksuste ja üksikisikute suhtes. Mehhiko kohtualluvusse kuuluvad ka välisriigi isiku poolt välismaal toime pandud kuriteod, kui i) ohver on mehhiklane, ii) kurjategija asub Mehhikos, iii) kurjategija ei ole kohtu alla antud ja tema üle ei ole kohut mõistetud selles riigis, kus kuritegu aset leidis, ja iv) kui kuritegu loetakse kuriteoks nii Mehhikos kui ka riigis, kus see aset leidis.

Seaduse rikkumine üksikisiku poolt on karistatav vabadusekaotuse ja trahviga.

Ettevõtja poolt toimepandud seaduserikkumise eest karistatakse mis tahes kombinatsiooniga järgmistest: juriidilise isiku likvideerimine, arestimine, juhtumipõhiselt määratavad trahvid, keelustamine, ruumide sulgemine, tegevuse peatamine, karistuse avalikustamine, trahvid ja riigihankemenetlustes osalemise keelamine.

Madalmaad: Hollandi kriminaalkodeks

Keelatud on kõik altkäemaksu vormid (kaubanduslik altkäemaks ja ametnikele antav altkäemaks), kuid erinevatele altkäemaksuga seotud isikutele kehtivad erinevad õigusaktid: riigiametnikele (ametnikud), kohtunikele (kohtuametnikud) ja füüsilistele isikutele (mitteametnikud). Kaubandusliku altkäemaksu seadusega keelatakse pakkuda või anda, vastu võtta või nõuda soodustust vastutasuks teo või tegevusetuse eest, mille töötaja või esindaja on toime pannud või kavatses toime panna, rikkudes oma kohustusi töötajana või esindajana. See hõlmab ka heausksuse nõuete vastaselt tööandja või tellija eest soodustuse saamise varjamist.

Ettevõtte saab võtta vastutusele töötajate ja kolmandate isikute poolt nende nimel tehtud tegude eest.

Altkäemaksu võtmine või küsimine (mida nimetatakse ka „passiivseks“ altkäemaksuks) on samuti Madalmaade seadustega keelatud:

alkäemaksu saanud ametnikud rikuvad seadust, kui nad tegelikult või arvatavalt teadsid, et soodustust anti pahatahtlikult.

Kohtunikud, kes võtavad vastu kingitusi, lubadusi, tagatisi või teenuseid, mida peaks mõistlikult pidama kohtuasjade tulemust mõjutavaks, saab võtta kriminaalvastutusele.

Kingitusi vastu võtavad füüsilised isikud, kes ei ole ametnikud, vastutavad kriminaalkorras, kui nad rikuvad sellega oma ametialasest staatusest tulenevat erilist hoolsuskohustust.

Madalmaade altkäemaksu käsitlevad seadused kehtivad järgmistele isikutele:

- iga füüsiline või juriidiline isik (kes on asutatud Madalmaade õiguse alusel või mujal), kes sooritab altkäemaksu Madalmaade territooriumil või Madalmaade laeva või õhusõiduki pardal;
- iga Madalmaade kodanik või juriidiline isik (st Madalmaade õiguse alusel asutatud äriühingud), kes osaleb altkäemaksu andmises välismaal, tingimusel et altkäemaksu andmine on karistatav ka selles välisriigis, kus see toime pandi;
- igaüks, kes annab Madalmaade ametiisikule välismaal altkäemaksu, tingimusel, et altkäemaksu andmine on karistatav ka selles välisriigis, kus see toime pandi;

alkäemaksu andmine, mis on osaliselt toime pandud väljaspool Madalmaade territooriumi (nt kui Madalmaade ametnik võtab Madalmaades vastu altkäemaksu, mille on talle saatnud isik teisest riigist).

Seaduse rikkumise eest karistatakse trahvi ja vangistusega

Uus-Meremaa: 1961. aasta kuritegude seadus ja 1910. aasta salajase vahendustasu seadus

Uus-Meremaal on keelatud kohtuametnikele, ministritele, parlamendiliikmetele, õiguskaitsetöötajatele ja -ametnike altkäemaksu andmine ning nende isikute poolt altkäemaksu võtmine. Lisaks on keelatud välisriigi ametnike altkäemaksu andmine, kui süütegu toimub Uus-Meremaal, kui altkäemaksu andja on Uus-Meremaa kodanik või alaline elanik või kui tegemist on üksnes Uus-Meremaa õiguse alusel asutatud äriühinguga. Keelatud on ka altkäemaksu andmine erasektoris.

Uus-Meremaa kohaldab oma õigust olenemata sellest, kas õigusrikkumise aluseks olev käitumine või selle tagajärg leidis aset Uus-Meremaal.

Seaduse rikkumise eest karistatakse vangistusega, rahatrahviga ja vara konfiskeerimisega.

Nigeeria: Kriminaalkoodeks, korrupsiooni ja teiste sellega seotud kuritegude seadus

Nigeeria karistusseadustikuga kriminaliseeritakse korrupsioon ja ametiseisundi kuritarvitamine ning korrupsiooni ja teiste sellega seotud kuritegude seadusega aktiivne ja passiivne altkäemaks ning korrupsioonikatsed. Karistusi kohaldatakse nii üksikisikutele kui ka ettevõtetele ning need hõlmavad trahve ja vangistust.

Norra: Norra karistusseadustik

Norra karistusseadustikuga kriminaliseeritakse aktiivne ja passiivne altkäemaks ja usalduse kuritarvitamine. Seadustik kohaldub Norra ametnike, äriühingute, kodanike ja välisriikide äriühingute ja kodanike suhtes Norras, olenemata sellest, kas rikkumine on toime pandud Norras või välismaal. Ettevõtte võib kriminaalvastutusele võtta korrupsioonikuriteo eest, mille on toime pannud tema nimel tegutsevad isikud. Kaudne altkäemaksu andmine vahendajate kaudu on samuti seaduserikkumine. Rikkumisi karistatakse trahvi või vangistusega.

Poola: Poola kriminaalkoodeks

Poola kriminaalkodeksiga keelatakse ametiisikute altkäemaks ja samuti kaubanduslik altkäemaks. Sellega keelatakse altkäemaksu või mis tahes väärtusliku asja või isikliku kasu maksmine või pakkumine, samuti altkäemaksu võtmine.

Poola õigust kohaldatakse iga isiku suhtes, olenemata tema kodakondsusest, kes tegutseb Poolas või kelle tegevuse tagajärjed leiavad aset Poola territooriumil. Seadust kohaldatakse ka Poola kodanike suhtes, kes tegutsevad välismaal selle seaduse vastaselt, ning iga välismaal tegutseva isiku suhtes, kui altkäemaksu andmine on vastuolus Poola eluliste huvidega, kui tegemist on Poola kodaniku/ juriidilise isiku / riigiasutusei altkäemaksuga või kui kasu saadakse Poolas. Ettevõtted võivad olla sekundaarselt kriminaalvastutusele võetud süütegude eest, mille on toime pannud ettevõttega seotud isikud (töötajad ja teised ettevõtte nimel tegutsevad isikud). Karistused seaduse rikkumise eest hõlmavad trahve, õiguste äravõtmist ja varade konfiskeerimist.

Lõuna-Korea: Välismaalaste altkäemaksu seadus

Koreas on keelatud altkäemaksu andmine, pakkumine või lubamine välisriigi ametnikule, et saada ebaausat kasu seoses rahvusvaheliste äritehingutega. Nii altkäemaksu andja kui ka saaja võivad olla kriminaalvastutusele võetavad. Seadust kohaldatakse Korea kodanike poolt toime pandud kuritegude suhtes (olenemata sellest, kus kuriteod toimuvad) ja/või Koreas toime pandud kuritegude suhtes (olenemata kuriteo toimepanija kodakondsusest). Ettevõtte saab võtta vastutusele vahendajate või kolmandate isikute tegevuse eest, kui ettevõtte ei ole rikkumiste vältimiseks rakendanud nõuetekohast hoolt ja järelevalvet.

Hispaania: Hispaania kriminaalkodeks

Hispaania kriminaalkodeksiga keelatakse kõigil eraisikel pakkuda või anda mis tahes liiki altkäemaksu mis tahes riigiasutusele või ametnikule, sealhulgas Hispaania ametnikele ja välisriigi ametnikele, samuti ELi ja avalike rahvusvaheliste organisatsioonide ametnikele. Hispaania õiguse kohaselt on riigiasutus või ametnik igaüks, kes täidab avalikku ülesannet, näiteks kohtunikud, vahekohtunikud, vahendajad, eksperdid, kohtu poolt määratud kontrollid või haldurid ja pankrotihaldurid. Seadusega keelatakse nii altkäemaksu andmine kui ka võtmine/küsimine.

Hispaania seadustega keelatakse ka kaubanduslik altkäemaks, mis tähendab ettevõtte juhile, juhtivtöötajale, töötajale või koostööd tegevale isikule põhjendamatu eelise või kasu pakkumist, lubamist või andmist, et saada põhjendamatu eelis kauba ostmisel, teenuste hankimisel või mis tahes kaubandussuhetes.

Seadust kohaldatakse Hispaania territooriumil tegutsevate füüsiliste isikute (Hispaania kodanikud ja teised isikud), Hispaanias tegutsevate Hispaania või välismaiste äriühingute, Hispaania, Euroopa Liidu liikmesriikide või muude välisriikide ametiasutuste või avalik-õiguslike organisatsioonide ametnike ja avaliku võimu ülesandeid täitvate isikute suhtes. Seadust kohaldatakse ka Hispaania äriühingute ja välismaal tegutsevate hispaanlaste suhtes, tingimusel, et altkäemaksukuritegu (i) on karistatav riigis, kus see toime pandi – kui rahvusvahelistes lepingutes ei ole sätestatud teisiti – ja (ii) selle üle ei ole kõnealuses riigis tehtud kohtuotsust – st ei ole õigeks mõistetud, ei ole armu antud, ei ole süüdi mõistetud või on süüdi mõistetud, kuid karistus ei ole täielikult kantud. Viimasel juhul vähendatakse Hispaanias määratavat karistust osaliselt välisriigis kantud karistuse võrra.

Ametnikule altkäemaksu andmisega seotud seaduse rikkumine on karistatav rahatrahvi, vangistuse, õiguste äravõtmise ja sotsiaalkindlustushüvitiste kaotamisega.

Rootsi: Rootsi karistusseadustik

Rootsi seadustega on kriminaliseeritud enamik avaliku ja erasektori korrupsiooni vorme, sealhulgas usalduse rikkumine ja altkäemaksu andmine. Seadus keelab kõigil, kes töötavad või täidavad teatud ülesandeid, anda või võtta vastu altkäemaksu; seega ei tehta vahet avaliku sektori ja kaubandusliku altkäemaksu vahel. Ettevõtte võib olla vastutusele võetav altkäemaksu eest, kui ettevõtte ei ole teinud mõistlikult altkäemaksu vältimiseks vajalikku või kui altkäemaksu pani toime ettevõtte juhtival positsioonil olev isik. Seaduse rikkumine on karistatav trahviga, mille suurus on proportsionaalne isiku sissetulekuga, samuti vangistusega.

Šveits: Šveitsi kriminaalkoodeks ja ebaausa konkurentsiseadus

Šveitsi kriminaalkoodeksiga kriminaliseeritakse aktiivne ja passiivne altkäemaks ning välisriigi ametiisikute altkäemaks. Ebaausa konkurentsiseadusega kriminaliseeritakse kaubandusliku altkäemaksu andmist. Nii avaliku sektori kui ka kaubandusliku altkäemaksu eest karistatakse üksikisikuid vangistusega. Äriühingut võib kriminaalvastutusele võtta ka äriühingu nimel töötavate isikute poolt toime pandud korrupsioonitegude eest, kui äriühing ei ole võtnud kõiki nõutavaid ja mõistlikke korralduslikke ettevaatusabinõusid, mis on vajalikud korrupsioonitegude vältimiseks.

Ühendkuningriik: Ühendkuningriigi altkäemaksu seadus

Seaduse alusel käsitletakse altkäemaksu andmist või altkäemaksu saamist kriminaalkuritena olenemata sellest, kas see toimub avalikus või erasektoris. Samuti on Ühendkuningriigi seaduse kohaselt rikkumine see, kui ettevõtte ei takista altkäemaksu andmist, kui ettevõttega seotud isikud annavad teistele isikutele altkäemaksu eesmärgiga saada või säilitada ettevõttele äritegevus või saada või säilitada ettevõttele äritegevuses eeliseid.

Ühendkuningriigi seadusega on sätestatud välisriigi ametiisiku altkäemaksu võtmise konkreetne süütegu, mis eeldab kavatsust (1) mõjutada välisriigi ametiisikut tema kui välisriigi ametiisiku tegevuses ja (2) saada või säilitada äritegevus või eeliseid äritegevuses. Välisriigi ametiisik on iga isik, kes töötab seadusandlikul, administratiivsel või kohtulikul ametikohal või täidab avalikku funktsiooni mis tahes territooriumil väljaspool Ühendkuningriiki või on rahvusvahelise avalik-õigusliku organisatsiooni ametnik või esindaja.

Seadus hõlmab ka konkreetset kuritegu, mis seisneb selles, et ettevõtte „seotud isikud“ ei suuda vältida altkäemaksu andmist. Seotud isikud on isikud või ettevõtted, kes osutavad teenuseid GPIle või tema nimel, näiteks töötajad, vahendajad, tütarettevõtjad, ühissettevõtte partnerid jne. GPI võib olla vastutav ka juhul, kui GPI ei ole teadlik seotud isiku altkäemaksust, kui GPI ei suuda tõestada, et ettevõttes olid kehtestatud „piisavad protseduurid“ altkäemaksu vältimiseks.

Karistused seaduse rikkumise eest hõlmavad vangistust, piiramatuid trahve, kuritegelikul teel saadud tulu konfiskeerimist, juhtide diskvalifitseerimist kuni 15 aastaks ja riigihangete välistamist.

Ameerika Ühendriigid: Välisriikide korrupsioonitegevuse seadus (FCPA)

FCPA alusel on ebaseaduslik välisriikide valitsusametnikele altkäemaksu andmine ning seadusega nõutakse, et börsil noteeritud ettevõtted (sh GPI) peavad tagama täpse raamatupidamise ja arvestuse ning kehtestama piisava raamatupidamise sisekontrolli.

FCPA kehtib USA äriühingute, enamiku USA äriühingute USA väliste tütarettevõtete, USA börsil noteeritud (või avalikult kaubeldavate võlakohustustega) välismaiste äriühingute, USA kodanike ja residentide, USA äriühingu

heaks tegutsevate kolmandate isikute ja mis tahes kodakondsusega kolmandate isikute ja töötajate suhtes, kes sooritavad rikkumist soodustava teo Ameerika Ühendriikides (sealhulgas USA posti või interneti kaudu).

FCPA altkäemaksuvastaste sätete kriminaalse rikkumise eest võidakse määrata mitme miljoni dollari suurune trahv iga rikkumise eest ning üksikisikutele võidakse määrata kuni viieaastane vangistus. FCPA raamatupidamiseeskirjade kriminaalse rikkumise eest võidakse määrata kuni kahekümneaastane vangistus (üksikisikutele) ja mitme miljoni dollari suurune trahv üksikisikutele ja äriühingutele.